

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

15 juni 2005

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van mevrouw Miet Smet, de heren Jan Roegiers, Kurt De Loor en Jan Loones en
mevrouw Anne Marie Hoebeke –**

**betreffende de resultaten van de referenda over de Europese Grondwet in Nederland en
Frankrijk en de behoefte aan het organiseren in Vlaanderen van een volgehouden
maatschappelijk debat over welke richting de Europese eenmaking moet uitgaan**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het referendum in Nederland en het referendum in Frankrijk, waarin telkens het ontwerpverdrag houdende de Europese Grondwet massaal verworpen werd, hebben een aantal essentiële pijnpunten naar boven gebracht die op dit ogenblik bij de Europese burgers leven. Het is een signaal voor iedereen die het goed met de Europese eenmaking voorheeft, waaraan de nodige aandacht geschonken moet worden.

Heel wat gewone Europeanen hebben de indruk dat zij niet meer mee kunnen, of dat ze dreigen achtergelaten te worden in de steeds sneller voortschrijdende mondialisering. Zij hebben niet het gevoel dat Europa met hen rekening houdt of hun bezorgdheid deelt. Zij zien Europa als iets voor de elite, de politici en zij die sterk staan en zich geen zorgen hoeven te maken. Heel wat Europeanen voelen zich ongemakkelijk bij de verdere uitbreiding van de Europese Unie en vrezen voor verdringing door nieuwkomers die bereid zouden zijn te werken voor veel lagere lonen en met minder sociale bescherming.

Toch staan er in het grondwettelijk verdrag heel wat oplossingen voor de problemen die heel wat Europeanen aanbrengen. Door het grondwettelijk verdrag kan de besluitvorming vlotter verlopen, kan er werk gemaakt worden van een éénduidige stem op wereldvlak en kan er verdergewerkt worden aan de uitbouw van een sociaal Europa. Ook voorkomt het grondwettelijk verdrag dat een unie van 25 of meer landen zich hopeloos vastrijdt in instellingen, die berekend waren op een Europa van de 12. Problemen zoals immigratie, de strijd tegen terrorisme en het milieu kunnen al lang niet meer door de regeringen van de lidstaten alleen aangepakt worden. Alleen een gezamenlijk Europees optreden kan hier een oplossing bieden.

Maar als het gaat over het goedkeuren van een complexe tekst die het resultaat is van vele maanden discussie en overleg tussen de leden van de Conventie en tussen de regeringen van de lidstaten, is het logisch dat er altijd meer redenen zijn om nee te stemmen, dan om akkoord te gaan. Dat een heel aantal van deze redenen elkaar tegenspreken, doet geen afbreuk aan het resultaat van

de stemming. Is hiermee de Europese Grondwet dood en begraven? Alleen de tijd zal het uitwijzen, maar het is duidelijk dat de Europese lidstaten niet zomaar over kunnen gaan tot de orde van de dag. Er moet vooral geluisterd worden naar wat deze bezorgde burgers exact gezegd hebben.

Wij zijn ervan overtuigd dat de grote meerderheid van de burgers niet tegen Europa gestemd hebben, dat het niet gaat om het verwerpen van de Europese eenmaking. Wel hebben de burgers geprotesteerd tegen een Europa waarvan zij de indruk hebben dat het boven hun hoofden gemaakt wordt en waarin zij vrezen geen inspraak te hebben. Zij hebben tegengestemd uit angst voor het onbekende, uit angst voor de mondialisering, uit angst voor het spook van een bureaucratische superstaat waarin zij zich verliezen.

De stemming en het debat dat eraan voorafging in onze buurlanden, heeft voor alles aangetoond dat Europa de bevolking wel degelijk interesseert. De bevolking vraagt naar betere informatie en een breder debat over de richting die Europa inslaat en de impact die dat op hun eigen leefwereld zal hebben.

De verdere uitbouw van Europa kan niet langer alleen een zaak van regeringen blijven, ook de burger moet bij het Europese beleid betrokken worden en zich betrokken voelen. Dat kan alleen maar door Europa op de agenda te plaatsen, door in debat te treden en door de dialoog aan te moedigen. Democratie vereist onderlegd en actief burgerschap.

Dat begint al op school. Het onderwijs moet de nodige aandacht besteden aan de Europese eenmaking en de instellingen, en vooral aan de redenen voor het uitbouwen van Europa. Hierbij moet zeker ook stilgestaan worden bij de beleidsdomeinen waarover op Europees vlak beslist wordt en de initiatieven die Europa neemt op zijn verschillende beleidsdomeinen. Het verdrag van Maastricht introduceerde het Europese burgerschap; jonge Europeanen hebben het recht om te leren wat dat inhoudt.

Daarnaast moet de Vlaamse overheid ook initiatieven steunen en aanmoedigen die bijdragen aan een debat over Europa. Hierbij gaat het niet om het ondersteunen van een bepaalde visie of een bepaald gezichtspunt, maar om het stimuleren

van het debat: ervoor zorgen dat de geïnteresseerde burger mee in discussie kan treden en mee kan denken over de richting die Europa zou moeten inslaan. Om dit debat zo goed mogelijk op gang te trekken en te houden, is een actieve betrokkenheid van het middenveld wenselijk. De Vlaamse Regering zou hierin het voortouw moeten nemen, om in samenspraak met het middenveld deze dialoog op te starten.

Daarnaast is het ook de taak van de politiek om bij te dragen tot het debat. De tijd is voorbij dat ministers alle moeilijke beslissingen op Europa konden afschuiven en alle positieve ontwikkelingen als pluimen op hun eigen hoed konden steken. Europa kan niet langer de zondebok zijn voor moeilijke beslissingen, maar er moet een echte discussie zijn over welk standpunt België en Vlaanderen op Europees vlak verdedigen. Hier ligt een grote verantwoordelijkheid voor de onderscheiden parlementen in dit land. Het is hun taak om erover te waken dat de beslissingen die binnen Europa genomen worden, vooraf worden doorgesproken en eventueel aan een debat onderworpen worden. Dat kan maar in de mate dat de onderscheiden regeringen de parlementen in dezen hun rol ten volle laten spelen en hen tijdig betrekken in het wetgevende traject.

Enkel een echt en gedragen debat over Europa en de richting die de Europese eenmaking inslaat, kan ertoe bijdragen dat de kloof tussen Europa en de burger niet langer groeit, maar stapje voor stapje dichtgroeit. Europa door en voor de burgers, daar gaat het tenslotte allemaal om.

Miet SMET

Jan ROEGIERS

Kurt DE LOOR

Jan LOONES

Anne-Marie HOEBEKE

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– overwegende dat:

- 1° de Europese eenmaking voor de welvaart en het welzijn van de Vlaamse bevolking van groot belang is;
- 2° een deel van de Europese bevolking geen aansluiting vindt bij het proces van Europese eenmaking;
- 3° er behoefte is aan een groot maatschappelijk debat over het beleid dat binnen de Europese Unie gevoerd zal worden en over de plaats die de Unie op wereldvlak moet bekleden;

– gelet op:

- 1° de waardevolle maar beperkte initiatieven die door het middenveld door de jaren heen genomen zijn om het debat over Europa te stimuleren;
- 2° het feit dat jongeren zich wel Europeaan voelen, maar niet weten wat dit Europese burgerschap eigenlijk inhoudt;
- 3° de rol die de nationale en regionale parlementen moeten spelen om de discussie over de Europese besluitvorming weer dichterbij de burger te brengen en een echt debat te voeren over de beslissingen die op de Europese agenda staan.

– vraagt de Vlaamse Regering om:

- 1° de punten op de Europese agenda waarover Vlaanderen een positie moet innemen, tijdig en vooraf te melden aan het Vlaams Parlement, zodat die punten binnen de bevoegde commissies besproken kunnen worden;
- 2° erop toe te zien dat binnen de eindtermen en leerplannen van het onderwijs, de Europese eenmaking en de Europese Unie de nodige aandacht krijgen;
- 3° de nodige middelen uit te trekken om initiatieven en organisaties te ondersteunen die tot

doel hebben om het maatschappelijk debat over Europa te stimuleren; die inspanning mag niet eenmalig zijn, maar moet volgehouden worden;

- 4° het voortouw te nemen bij het op gang trekken van een groot maatschappelijk debat, door de betrokken organisaties en het maatschappelijke middenveld uit te nodigen om met voorstellen te komen die hiertoe zouden kunnen bijdragen; het Vlaams Parlement zal zelf de nodige initiatieven nemen en hieraan een of meer hoorzittingen wijden.

Miet SMET

Jan ROEGIERS

Kurt DE LOOR

Jan LOONES

Anne-Marie HOEBEKE
